

POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (piąta izba)
z dnia 21 listopada 2005 r. *

W sprawie T-426/04

Tramarin Snc di Tramarin Andrea e Sergio, z siedzibą w Montagnana (Włochy),
reprezentowana przez adwokata M. Calabresego,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez V. Di Bucciego, działającej w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mającej za przedmiot wniosek o stwierdzenie nieważności, po pierwsze, pisma Komisji wzywającego władze włoskie do zmiany projektu zgłoszonej pomocy, a po drugie, decyzji Komisji z dnia 12 lipca 2000 r. uznającej za zgodny ze wspólnym rynkiem program pomocy inwestycyjnej w mniej uprzywilejowanych regionach Włoch [pomoc państwa N 715/99 – Włochy (SG 2000 D/105754)],

* Język postępowania: włoski.

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (piąta izba),

w składzie: M. Vilaras, prezes, F. Dehousse i D. Šváby, sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

wydaje następujące

Postanowienie

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 1 W dniu 18 listopada 1999 r. Republika Włoska zgłosiła Komisji projekt programu pomocy inwestycyjnej w mniej uprzywilejowanych regionach państwa.
- 2 W następstwie tego zgłoszenia Komisja zażądała dodatkowych informacji w przedmiocie spornego programu, które zostały jej przedstawione przez władze włoskie w kilku pismach. W dniu 16 maja 2000 r. w Brukseli odbyło się spotkanie władz włoskich ze służbami Komisji.

- 3 W piśmie skierowanym do władz włoskich w dniu 29 maja 2000 r. (zwanym dalej „pismem z dnia 29 maja 2000 r.”), odnoszącym się do propozycji tych władz dotyczącej przejścia od dotychczas obowiązującego programu pomocowego do programu będącego przedmiotem zgłoszenia z dnia 18 listopada 1999 r., Komisja wyraziła się następująco:

„[...] propozycja dotycząca kwestii kwalifikowania się do pomocy projektu inwestycyjnego w przypadku gdy do wykonania projektu przystąpiono przed złożeniem wniosku, jest niezgodna z tym, co przewiduje pkt 4.2 wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej (Dz.U. C 74 z dnia 10 marca 1998 r.).

W konsekwencji wzywamy władze włoskie do wycofania tej propozycji przepisu przejściowego [...]” [tłumaczenie nieoficjalne].

- 4 W dniu 5 lipca 2000 r. skarżąca zawarła z innym przedsiębiorstwem umowę o wybudowanie na swoją rzecz budynku rzemieślniczego.
- 5 W dniu 12 lipca 2000 r. Komisja, na podstawie art. 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. [88] traktatu WE (Dz.U. L 83, str. 1), wydała decyzję o niewnoszeniu zastrzeżeń (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”). Po przeprowadzeniu wstępnego badania Komisja uznała, że rozpatrywany program pomocowy jest zgodny ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) i c) WE.
- 6 W zaskarżonej decyzji Komisja sprecyzowała, że aby wnioski o pomoc kwalifikowały się do pomocy inwestycyjnej przewidzianej w programie, muszą być one złożone przed przystąpieniem do wykonania danego projektu, przy czym warunek ten obowiązuje również przedsiębiorstwa, które złożyły wnioski pod rządami poprzedniego programu pomocowego i których uwzględnienie zostało dopuszczone wraz z rozpoczęciem stosowania nowego programu.

7 Decyzja ta została doręczona Republice Włoskiej pismem z dnia 2 sierpnia 2000 r.

8 W dniu 30 września 2000 r. Komisja, zgodnie z art. 26 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999, opublikowała w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* skrócone zawiadomienie, w którym informowała osoby trzecie, przedstawiając istotne informacje dotyczące sprawy, że nie wnosi zastrzeżeń względem programu pomocowego zgłoszonego przez władze włoskie (Dz.U. C 278, str. 26). Zawiadomienie to stanowi, że „[t]ekst decyzji w wiążącej wersji [lub wersjach językowych] z usuniętymi danymi poufnymi jest dostępny na stronie [internetowej Sekretariatu Generalnego Komisji], pod adresem elektronicznym http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids” [tłumaczenie nieoficjalne].

9 W dniu 5 grudnia 2000 r. władze włoskie opublikowały dekret z dnia 13 listopada 2000 r. ustalający szczegółowe zasady stosowania programu pomocowego dla przedsiębiorstw mających siedzibę, jak skarżąca, w regionach centralno-północnych Włoch i zawierający między innymi następujące umocowanie:

„Biorąc pod uwagę decyzję Unii Europejskiej z dnia 12 lipca 2000 r. zezwalającą na wprowadzenie w życie systemu pomocy z ustawy nr 488/1992 w okresie od 2000 r. do 2006 r., przewidującą między innymi w odniesieniu do nowych wniosków stosowanie środków pomocowych wyłącznie wobec wydatków wpisanych do programów inwestycyjnych wprowadzanych w życie począwszy od następnego dnia po złożeniu tych wniosków [...]”.

10 Po uregulowaniu w dniu 21 lipca 2000 r. oraz w dniu 3 października 2000 r. dwóch faktur z tytułu wykonania prac będących przedmiotem umowy zawartej w dniu 5 lipca tego roku skarżąca w dniu 25 stycznia 2001 r. złożyła wniosek o pomoc oraz kontynuowała realizację swojego projektu.

- 11 W czerwcu 2004 r. jednostka rozpatrująca wniosek o pomoc złożony przez skarżącą zaproponowała właściwym władzom krajowym odrzucenie tego wniosku z tego powodu, że wprowadzenie w życie programu inwestycyjnego, ustalone na dzień 21 lipca 2000 r., miało miejsce przed datą złożenia tego wniosku.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 12 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 20 października 2004 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę.

- 13 W odrębnym piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 20 grudnia 2004 r. pozwana podniosła zarzut niedopuszczalności na podstawie art. 114 regulaminu Sądu.

- 14 W dniu 2 marca 2005 r. skarżąca złożyła swoje uwagi w przedmiocie zarzutu niedopuszczalności.

- 15 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— uznanie skargi za dopuszczalną lub pozostawienie kwestii dopuszczalności do rozstrzygnięcia w wyroku;

- stwierdzenie nieważności pisma Komisji z dnia 29 maja 2000 r. w zakresie, w jakim Komisja wezwała w nim władze włoskie do zrezygnowania z propozycji przepisu przejściowego dotyczącego przedsiębiorstw, które przystąpiły do wykonania projektu inwestycyjnego bez uprzedniego złożenia wniosku o pomoc;

- stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

16 W ramach swoich uwag dotyczących zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez Komisję skarżąca wnosi również do Sądu, tytułem środków organizacji postępowania, o połączenie niniejszej sprawy ze sprawą zarejestrowaną pod numerem T-98/04 do łącznego rozpoznania w procedurze ustnej ze względu na istniejące między nimi powiązanie.

17 Komisja wnosi do Sądu o:

- odrzucenie skargi w drodze postanowienia jako oczywiście niedopuszczalnej lub ewentualnie jako niedopuszczalnej;

- obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

- 18 Na podstawie art. 114 § 1 regulaminu Sąd może, na wniosek jednej ze stron, stwierdzić niedopuszczalność bez rozpatrywania istoty sprawy. Zgodnie z art. 114 § 3 pozostała część postępowania w przedmiocie wniosku odbywa się ustnie, jeżeli Sąd nie zadecyduje inaczej. W niniejszym przypadku Sąd uważa, iż ma wystarczającą wiedzę na podstawie analizy akt sprawy, aby rozstrzygnąć w przedmiocie wniosku pozwanej bez otwierania procedury ustnej.

W przedmiocie wniosku o stwierdzenie nieważności pisma z dnia 29 maja 2000 r.

- 19 Komisja podnosi dwa zarzuty niedopuszczalności oparte, po pierwsze, na tym, iż wspomniane pismo nie stanowi aktu podlegającego zaskarżeniu, a po drugie, na braku legitymacji czynnej po stronie skarżącej.
- 20 Sąd uważa, że należy rozważyć pierwszy zarzut niedopuszczalności.

Argumenty stron

- 21 Komisja utrzymuje, że pismo z dnia 29 maja 2000 r. jest aktem o charakterze czysto przygotowawczym do wydania zaskarżonej decyzji, a więc zgodnie z utrwalonym orzecznictwem nie może być ono przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności.

- 22 Skarżąca twierdzi, że pismo z dnia 29 maja 2000 r. jest aktem, w którym Komisja uznaje za niezgodną ze wspólnym rynkiem przedstawioną przez władze włoskie propozycję przepisu przejściowego odnoszącego się do kwestii kwalifikowania się do pomocy projektu inwestycyjnego, w przypadku gdy do wykonania projektu przystąpiono przed złożeniem wniosku o pomoc. W opinii skarżącej chodzi tu o akt „nieznany” oraz „zakazany w traktatach”, ponieważ jego skutkiem jest naruszenie gwarancji proceduralnych przewidzianych na rzecz zainteresowanych stron w art. 88 ust. 2 WE.
- 23 Skarżąca podnosi w szczególności, że wezwanie do wycofania propozycji przedstawionej w ramach zgłoszenia programu pomocy państwa, w razie jej przyjęcia przez państwo członkowskie, wywołuje te same skutki prawne co decyzja negatywna przewidziana w art. 7 ust. 5 rozporządzenia nr 659/1999, przy czym nie są przestrzegane gwarancje proceduralne przysługujące zainteresowanym stronom. Zdaniem skarżącej, Komisja w piśmie z dnia 29 maja 2000 r. „przedwcześnie dokonała” oceny i wyłączyła dopuszczalność propozycji władz włoskich bez umożliwienia zainteresowanym przedstawienia ich uwag (wyrok Trybunału z dnia 14 listopada 1984 r. w sprawie 323/82 Intermills przeciwko Komisji, Rec. str. 3809, pkt 21).
- 24 Skarżąca dodaje, że gdyby nie wniesiono również o stwierdzenie nieważności pisma z dnia 29 maja 2000 r., zaistniałoby prawdopodobieństwo pozostawienia we wspólnotowym porządku prawnym aktu stanowiącego niezgodną z prawem podstawę wycofania przez władze włoskie propozycji przepisu przejściowego.

Ocena Sądu

- 25 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem jedynie środki wywołujące wiążące skutki prawne mogące naruszyć interesy skarżącego poprzez znaczącą zmianę jego sytuacji prawnej stanowią akty prawne bądź decyzje mogące być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności. Ponadto w odniesieniu do aktów prawnych bądź decyzji,

których opracowanie odbywa się w kilku fazach, w szczególności w ramach procedury wewnętrznej, jedynie środki, które w sposób definitywny określają stanowisko instytucji w momencie zakończenia owej procedury, stanowią akty zaskarżalne, co wyklucza środki przejściowe, których celem jest przygotowanie ostatecznej decyzji (wyrok Trybunału z dnia 11 listopada 1981 r. w sprawie 60/81 IBM przeciwko Komisji, Rec. str. 2639, pkt 10 oraz wyrok Sądu z dnia 18 grudnia 1992 r. w sprawach połączonych od T-10/92 do T-12/92 i T-15/92 Cimenteries CBR i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-2667, pkt 28).

- 26 W niniejszym przypadku skarżąca domaga się stwierdzenia nieważności pisma skierowanego przez Komisję do władz włoskich w ramach fazy wstępnego badania zgłoszonego przez nie planu pomocy i poprzedzającej wydanie zaskarżonej decyzji.
- 27 W tym względzie należy przypomnieć, że wstępne badanie ustanowione przez art. 88 ust. 3 WE i uregulowane w art. 4 rozporządzenia nr 659/1999 ma na celu zapewnienie Komisji czasu do namysłu i do przeprowadzenia dochodzenia pozwalającego jej na sformułowanie pierwszej opinii w sprawie zgłoszonych planów pomocy, tak by mogła ona stwierdzić, bez konieczności przeprowadzenia dogłębnego badania, że są one zgodne z traktatem albo wprost przeciwnie, że ich treść budzi wątpliwości pod tym względem (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 15 lutego 2001 r. w sprawie C-99/98 Austria przeciwko Komisji, Rec. str. I-1101, pkt 53 i 54).
- 28 Formalne postępowanie wyjaśniające przewidziane w art. 88 ust. 2 WE i art. 6 rozporządzenia nr 659/1999, które umożliwia Komisji uzyskanie pełnej jasności co do całości danych w sprawie przed podjęciem decyzji, ma nieodzowny charakter, w przypadku gdy Komisja napotka poważne trudności w ocenie zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem (wyrok Trybunału z dnia 15 czerwca 1993 r. w sprawie C-225/91 Matra przeciwko Komisji, Rec. str. I-3203, pkt 33).

- 29 O ile Komisja ma ograniczone uprawnienia w odniesieniu do decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, o tyle dysponuje ona pewnym zakresem swobodnego uznania w badaniu i ocenie okoliczności sprawy w celu ustalenia, czy stwarzają one poważne trudności. Zgodnie z celem art. 88 ust. 3 WE oraz ciążącym na Komisji obowiązkiem dobrego administrowania jest ona w szczególności uprawniona do rozpoczęcia dialogu z państwem dokonującym zgłoszenia lub z osobami trzecimi w celu przewycięzenia ewentualnych trudności w trakcie procedury wstępnej (wyrok Sądu z dnia 15 marca 2001 r. w sprawie T-73/98 Prayon-Rupel przeciwko Komisji, Rec. str. II-867, pkt 45).
- 30 Pismo Komisji z dnia 29 maja 2000 r. oraz pisma je poprzedzające, pisma pochodzące od władz włoskich oraz odbyte w Brukseli spotkanie przedstawicieli instytucji z przedstawicielami wspomnianych władz ściśle wchodzą w zakres wyżej wspomnianego dialogu.
- 31 We wspomnianym piśmie Komisja poruszyła konkretną kwestię, a mianowicie propozycję władz włoskich włączenia do planu pomocy przepisu dotyczącego przejścia od dotychczas obowiązującego programu pomocowego do programu będącego przedmiotem zgłoszenia z dnia 18 listopada 1999 r. Przepis ów miał na celu umożliwienie zakwalifikowania do objęcia pomocą w ramach programu inwestycyjnego przedsiębiorstw, które przystąpiły do wykonania tego programu przed przedstawieniem wniosku o pomoc.
- 32 Chociaż Komisja w piśmie z dnia 29 maja 2000 r. jasno zaznaczyła, że wspomniana propozycja stwarzała trudności w ramach badania zgodności takiego projektu ze wspólnym rynkiem ze względu na — jej zdaniem — niezgodność tego przepisu przejściowego z pkt 4.2 wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej, zajęcie tego stanowiska przez stronę pozwaną nie było w żaden sposób wiążące dla państwa dokonującego zgłoszenia.

- 33 Z analizy przepisów rozporządzenia nr 659/1999 wynika, że o ile w ramach formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja może zmusić państwo członkowskie do zmiany jego planu pomocy w określony sposób, pod rygorem stwierdzenia jego niezgodności ze wspólnym rynkiem, to nie ma ona podobnych uprawnień w fazie wstępnego badania, i z wyjątkiem wszczęcia formalnego postępowania pozostaje jej wyłącznie możliwość wydania decyzji o niewnoszeniu zastrzeżeń.
- 34 Jak wynika z samego brzmienia pisma z dnia 29 maja 2000 r., władze włoskie zostały jedynie „wezwane” do zrezygnowania ze swej propozycji, a więc w ramach swobodnego wyboru mogły dostosować się do wskazówek przedstawionych przez służby Komisji lub przeciwnie, pozostawić bez zmian początkowy projekt wraz ze spornym przepisem przejściowym.
- 35 W konsekwencji nie można uznać, że pismo z dnia 29 maja 2000 r. jest aktem wywołującym wiążące skutki prawne w rozumieniu wymaganym w orzecznictwie powołanym w pkt 25 niniejszego wyroku. Ponadto wbrew twierdzeniom skarżącej określenie charakteru prawnego wspomnianego pisma nie może zależeć od aktu późniejszego, czyli decyzji państwa dokonującego zgłoszenia o zmianie planu pomocy w sposób sugerowany przez Komisję bądź o pozostawieniu go bez zmian.
- 36 Wydaje się, że pismo z dnia 29 maja 2000 r. jest w rzeczywistości jedynie środkiem czysto przygotowawczym do wydania ostatecznej decyzji, czyli w niniejszym przypadku zaskarżonej decyzji.
- 37 Z powyższego wynika, że skarga jest niedopuszczalna w zakresie, w jakim ma ona na celu stwierdzenie nieważności pisma z dnia 29 maja 2000 r.

W przedmiocie wniosku o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji

- 38 Komisja podnosi trzy zarzuty niedopuszczalności oparte, po pierwsze, na spóźnionym wniesieniu skargi, po drugie, na fakcie, iż zaskarżony akt nie stanowi środka wywołującego wiążące skutki prawne mogące naruszyć interesy skarżącej poprzez znaczącą zmianę jej sytuacji prawnej, a po trzecie, na braku legitymacji czynnej po stronie skarżącej.
- 39 Sąd uważa, że należy rozważyć pierwszy zarzut niedopuszczalności oparty na spóźnionym wniesieniu skargi.

Argumenty stron

- 40 Komisja podnosi, że fragmenty zaskarżonej decyzji zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym w dniu 30 września 2000 r. wraz z odesłaniem do strony internetowej, na której dostępny był jej pełny tekst, i że wobec tego bieg dwumiesięcznego terminu na wniesienie skargi rozpoczął się czternaście dni po publikacji z dnia 30 września 2000 r. i upłynął w dniu 24 grudnia 2000 r., biorąc pod uwagę dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość, przyznany stronom posiadającym stałe miejsce zamieszkania we Włoszech. Zdaniem Komisji, niniejsza skarga, wniesiona w dniu 20 października 2004 r., jest więc oczywiście spóźniona.
- 41 Pozwana uważa również, że w celu obliczenia terminu na wniesienie skargi elementem decydującym jest data publikacji lub ewentualnie dzień powzięcia wiadomości o zaskarżonej decyzji, nie zaś dzień powzięcia wiadomości o korespondencji poprzedzającej wydanie zaskarżonej decyzji. W opinii Komisji

skarżąca niesłusznie zatem utrzymuje, że bieg terminu na wniesienie skargi rozpoczął się w chwili przekazania skarżącej przez jej adwokata we wrześniu 2004 r. odpisu pisma z dnia 29 maja 2000 r. wraz z „wyjaśnieniem jego treści”.

- 42 Skarżąca wskazuje, że złożyła wniosek o pomoc w dniu 25 stycznia 2001 r., nie zaskarżając przed właściwym sądem krajowym dekretem z dnia 13 listopada 2000 r. oraz „nie usiłując również zapoznać się z treścią decyzji z dnia 12 lipca 2000 r.”, wydanej, według wspomnianego dekretu, przez „Unię Europejską”, ponieważ sformułowanie to nie pozwalało na ustalenie warunków publikacji owego tekstu.
- 43 Skarżąca twierdzi, że nie wiedziała również o możliwości zapoznania się z pełnym tekstem zaskarżonej decyzji we wrześniu 2000 r. poprzez wejście na „jedną z tysięcy witryn [...] na największej stronie internetowej świata”. W tym względzie skarżąca zwraca uwagę, że adres elektroniczny wymieniony w skróconym zawiadomieniu opublikowanym w Dzienniku Urzędowym w dniu 30 września 2000 r. nie łączy wcale z tekstem zaskarżonej decyzji, lecz z częścią strony „Unii” poświęconą wszystkim decyzjom w zakresie pomocy państwa.
- 44 Skarżąca dodaje, że dopiero w następstwie propozycji cofnięcia pomocy finansowej we wrześniu 2004 r. zasięgnęła porady swojego przedstawiciela w niniejszym postępowaniu, który przekazał jej odpis zaskarżonej decyzji, a w szczególności pisma z dnia 29 maja 2000 r. Skarżąca utrzymuje, że bieg terminu na wniesienie skargi rozpoczął się w chwili powzięcia przez nią wiadomości o wspomnianym piśmie, którego treść wskazuje jasno na naruszenie przez Komisję obowiązku wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.
- 45 Skarżąca twierdzi, że ani lektura skróconego zawiadomienia opublikowanego w Dzienniku Urzędowym, ani tekstu zaskarżonej decyzji nie mogły umożliwić jej zdobycia pewności, że w trakcie wstępnego badania zostały spełnione przesłanki

obowiązkowego wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego. Skarżąca dodaje, że w braku jakiejkolwiek wskazówki, że ewentualna skarga na omawianą decyzję mogła być przewyżczyć przeszkodę niedopuszczalności skargi z powodu braku indywidualnego interesu, nie można zarzucać skarżącej zaniechania zaskarżenia tej decyzji ani uznać, że bieg terminu na wniesienie skargi rozpoczął się w dniu publikacji tej decyzji, czyli 30 września 2000 r.

- 46 Skarżąca podnosi wreszcie, że nie uważała za konieczne zaskarżenia dekretu ministerialnego z dnia 13 listopada 2000 r. oraz że w żaden sposób nie była zobowiązana do zaskarżenia omawianej decyzji, ponieważ w drodze interpretacji krajowych przepisów wykonawczych programu pomocowego uznała, że mogła uczestniczyć w pierwszym przetargu odnoszącym się do nowego programu pomocowego, rezygnując z części pomocy odpowiadającej kwocie dwóch faktur uregulowanych przed przedstawieniem wniosku o pomoc, co uczyniła świadomie, nie informując o tych dwóch fakturach jednostki rozpatrującej złożony przez nią wniosek o pomoc.

Ocena Sądu

- 47 Zgodnie z art. 230 akapit piąty WE skargi o stwierdzenie nieważności powinny być wniesione w terminie dwóch miesięcy. Termin ten biegnie, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty otrzymania przez niego wiadomości o tym akcie.

- 48 Z samej treści tego postanowienia wynika, że kryterium daty otrzymania wiadomości o akcie jako początek biegu terminu na wniesienie skargi ma jedynie subsydiarny charakter w stosunku do kryterium publikacji lub notyfikacji aktu (zob. wyrok Trybunału z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie C-122/95 Niemcy przeciwko Radzie, Rec. str. I-973, pkt 35 i wyrok Sądu z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie T-190/00 Regione Siciliana przeciwko Komisji, Rec. str. II-5015, pkt 30 oraz powołane tam orzecznictwo). Z orzecznictwa wynika również, że w braku publikacji lub notyfikacji

do tego, kto powziął wiadomość o istnieniu dotyczącego go aktu, należy wniesienie w rozsądnym terminie o udostępnienie mu pełnego tekstu, lecz że — z tym zastrzeżeniem — termin na wniesienie skargi rozpoczyna swój bieg dopiero od momentu, gdy zainteresowana osoba trzecia zapoznała się z dokładnym brzmieniem i uzasadnieniem danego aktu w taki sposób, aby mogła skorzystać ze swojego prawa do wniesienia skargi (wyroki Trybunału z dnia 6 lipca 1988 r. w sprawie 236/86 Dillinger Hüttenwerke przeciwko Komisji, Rec. str. 3761, pkt 14 oraz z dnia 19 lutego 1998 r. w sprawie C-309/95 Komisja przeciwko Radzie, Rec. str. I-655, pkt 18).

49 Należy jeszcze przypomnieć, że w odniesieniu do aktów, które zgodnie z utrwaloną praktyką danej instytucji stanowią przedmiot publikacji w Dzienniku Urzędowym, mimo że publikacja ta nie jest przesłanką ich obowiązywania, Trybunał i Sąd przyznały, że kryterium daty powzięcia wiadomości nie ma zastosowania oraz że to data publikacji powoduje rozpoczęcie biegu terminu (zob. w odniesieniu do aktów Rady dotyczących zawierania umów międzynarodowych wiążących Wspólnotę ww. wyrok w sprawie Niemcy przeciwko Radzie, pkt 39 i w odniesieniu do decyzji Komisji w sprawie zamknięcia procedury badania pomocy państwa na mocy art. 88 ust. 2 WE wyrok Sądu z dnia 28 stycznia 1999 r. w sprawie T-14/96 BAI przeciwko Komisji, Rec. str. II-139, pkt 36). W takich okolicznościach zainteresowana osoba trzecia może w istocie słusznie oczekiwać, że dany akt zostanie opublikowany.

50 W niniejszym przypadku należy podkreślić, że zaskarżona decyzja została notyfikowana pismem z dnia 2 sierpnia 2000 r. Republice Włoskiej, która jest jej jedynym adresatem, oraz że była ona przedmiotem skróconego zawiadomienia w Dzienniku Urzędowym w rozumieniu art. 26 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999.

51 Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem decyzje, w których po wstępnym badaniu Komisja stwierdza, że zgłoszony środek, w zakresie w jakim podlega on art. 87 ust. 1 WE, nie wzbudza wątpliwości co do jego zgodności ze wspólnym rynkiem i uznaje, że środek ten jest zgodny ze wspólnym rynkiem, stanowią przedmiot skróconego zawiadomienia publikowanego w Dzienniku Urzędowym wraz

ze wzmianką, że możliwe jest uzyskanie egzemplarza decyzji w wiążącej wersji lub wersjach językowych. Celem takiego zawiadomienia jest udostępnienie zainteresowanym osobom trzecim istotnych elementów decyzji.

- 52 Zgodnie z utrwaloną praktyką Komisji, rozwijaną od maja 1999 r., w konsekwencji wejścia w życie rozporządzenia nr 659/1999 skrócone zawiadomienie, o którym mowa w poprzednim punkcie, zawiera odesłanie do strony internetowej Sekretariatu Generalnego Komisji wraz z informacją, że jest tam dostępny, w wiążącej wersji lub wersjach językowych, pełny tekst danej decyzji z usuniętymi danymi poufnymi.
- 53 Okoliczność, że Komisja daje osobom trzecim pełny dostęp do tekstu decyzji umieszczonej na jej stronie internetowej wraz z publikacją w Dzienniku Urzędowym skróconego zawiadomienia pozwalającego zainteresowanym na zidentyfikowanie danej decyzji i informującego ich o wspomnianej możliwości dostępu do niej przez Internet powinna być uważana za publikację w rozumieniu art. 230 akapit piąty WE (wyrok Sądu z dnia 15 czerwca 2005 r. w sprawie T-17/02 Olsen przeciwko Komisji, Zb.Orz. str. II-2031, pkt 80).
- 54 W niniejszym przypadku z akt sprawy wynika, że Komisja opublikowała w Dzienniku Urzędowym z dnia 30 września 2000 r. skrócone zawiadomienie dotyczące zaskarżonej decyzji, podając datę jej wydania, państwo członkowskie, którego dotyczyła; numer pomocy, jej tytuł, cel, podstawę prawną, budżet na nią przeznaczony oraz okres jej trwania. Zawiadomienie to wskazywało również, że na stronie internetowej Komisji jest dostępny tekst zaskarżonej decyzji, w wiążącej wersji lub wersjach językowych, z usuniętymi danymi poufnymi i w tym celu podawało adres elektroniczny pozwalający na dostęp do tego tekstu.
- 55 Fakt, że dostęp do tekstu tej decyzji nie jest bezpośredni, nie może podważyć wniosku wymienionego w pkt 53 niniejszego wyroku. Nie ulega wątpliwości, że adres elektroniczny umieszczony w skróconym zawiadomieniu opublikowanym w Dzienniku Urzędowym prowadzi do części strony internetowej Komisji

zawierającej decyzje instytucji w zakresie pomocy państwa, w szczególności decyzje o niewnoszeniu zastrzeżeń, uporządkowane według danego sektora działalności, roku wydania oraz numeru pomocy. Uwzględniając informacje zawarte w skrótowym zawiadomieniu, przypomniane w poprzednim punkcie, każda zainteresowana osoba dysponuje szczególnie łatwym dostępem do tekstu danej decyzji.

- 56 Zgodnie z art. 102 § 1 regulaminu bieg dwumiesięcznego terminu na wniesienie skargi rozpoczął się czternaście dni po publikacji z dnia 30 września 2000 r. i upłynął w dniu 27 grudnia 2000 r., biorąc pod uwagę dziesięciodniowy termin uwzględniający odległość oraz przesunięcie końca upływu terminu, jeżeli przypada on w niedzielę lub w dniu święta urzędowego, czyli ponad trzy lata przed wniesieniem skargi.
- 57 Należy ponadto dodać, że skargę należy również uznać za spóźnioną nawet przy zastosowaniu subsydiarnego kryterium daty powzięcia wiadomości o akcie.
- 58 W istocie, mając na uwadze publikację w Dzienniku Urzędowym z dnia 30 września 2000 r. skróconego zawiadomienia dotyczącego zaskarżonej decyzji, należy stwierdzić, że skarżąca w tym dniu powzięła wiadomość o istnieniu tej decyzji. Zgodnie z orzecznictwem wymienionym w pkt 48 niniejszego wyroku powzięcie tej wiadomości pociągało za sobą obowiązek skarżącej zwrócenia się do Komisji w rozsądnym terminie o udostępnienie pełnego tekstu tego aktu, czego skarżąca jednak nie uczyniła.
- 59 Ponadto skarżąca powzięła wiadomość o istnieniu zaskarżonej decyzji w następstwie publikacji we Włoszech w dniu 5 grudnia 2000 r. dekretu ministerialnego z dnia 13 listopada 2000 r., wymieniającego w umocowaniu decyzję „Unii Europejskiej” z dnia 12 lipca 2000 r. Z uwagi na to skarżąca nie może skutecznie powoływać się na rzekomy brak precyzji tego sformułowania w celu usprawiedliwienia swojej bezczynności w staraniu o uzyskanie tekstu tej decyzji, co należało do niej jako przezornego uczestnika obrotu gospodarczego.

- 60 Należy wreszcie zaznaczyć, że od stosowania uregulowań wspólnotowych dotyczących terminów procesowych można odstąpić jedynie w zupełnie wyjątkowych okolicznościach, w razie zaistnienia nieprzewidywalnych okoliczności lub siły wyższej zgodnie z art. 45 akapit drugi statutu Trybunału Sprawiedliwości (postanowienia Trybunału z dnia 5 lutego 1992 r. w sprawie C-59/91 Francja przeciwko Komisji, Rec. str. I-525, pkt 8 oraz z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie C-239/97 Irlandia przeciwko Komisji, Rec. str. I-2655, pkt 7) lub też usprawiedliwionego błędu (wyrok Sądu z dnia 29 maja 1991 r. w sprawie T-12/90 Bayer przeciwko Komisji, Rec. str. II-219, pkt 28 i 29, potwierdzony wyrokiem Trybunału z dnia 15 grudnia 1994 r. w sprawie C-195/91 P Bayer przeciwko Komisji, Rec. str. I-5619), przy czym należy mieć na uwadze, że ściśle stosowanie tych przepisów odpowiada wymogowi pewności prawa oraz konieczności zapobieżenia jakiegokolwiek dyskryminacji lub arbitralnemu traktowaniu w ramach administrowania wymiarem sprawiedliwości (wyrok Trybunału z dnia 15 stycznia 1987 r. w sprawie 152/85 Misset przeciwko Radzie, Rec. str. 223, pkt 11 oraz ww. postanowienie w sprawie Irlandia przeciwko Komisji, pkt 7).
- 61 W niniejszym przypadku skarżąca nie wykazała ani nawet nie powołała się na zaistnienie usprawiedliwionego błędu, nieprzewidywalnych okoliczności lub siły wyższej.
- 62 W tym względzie bez znaczenia są rozważania skarżącej w przedmiocie skutków spóźnionego dowiedzenia się o rzekomej podstawie niezgodności zaskarżonej decyzji z prawem czy w przedmiocie dokonanej przez skarżącą interpretacji krajowych przepisów wykonawczych programu pomocowego i wynikającego z niej przekonania o możliwości skorzystania z tego programu mimo przedstawienia wniosku o pomoc po przystąpieniu do wykonania projektu inwestycyjnego.
- 63 Przy założeniu, że zaskarżona decyzja — która jasno przewiduje, że w celu zakwalifikowania się do pomocy inwestycyjnej przewidzianej w programie wnioski o pomoc muszą być złożone przed przystąpieniem do wykonania danego projektu — narusza interesy skarżącej, do niej samej należało podjęcie decyzji o wniesieniu skargi o stwierdzenie nieważności z powodów, których określenie ciążyło również na niej, oraz niedopuszczenie do upływu dwumiesięcznego terminu zawitego przewidzianego w tym celu.

- 64 Sąd natomiast nie jest zobowiązany — przy okazji dokonywania oceny dopuszczalności niniejszej skargi ze względu na dotrzymanie dwumiesięcznego terminu przewidzianego na jej wniesienie — do zbadania zasadności tezy skarżącej — dorozumianej, lecz koniecznej — że zaskarżona decyzja nie była dotknięta żadnym brakiem, który mogłaby ona być zakwestionować w drodze skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej w terminie, co wyjaśnia, według skarżącej, jej początkowe przekonanie o braku indywidualnego interesu prawnego we wniesieniu skargi.
- 65 W każdym razie przyjęcie rozumowania skarżącej w kwestii konieczności przesunięcia początku biegu terminu na wniesienie skargi na dzień powzięcia wiadomości o rzekomej niezgodności z prawem danego aktu doprowadziłoby do umożliwienia w sposób ogólny nieograniczonego kwestionowania aktów wspólnotowych wywołujących skutki prawne, co byłoby w zupełności sprzeczne z wymogami pewności prawa.
- 66 Z powyższego wynika, że niniejszą skargę, w zakresie w jakim zmierza ona do stwierdzenia nieważności omawianej decyzji, należy uznać za spóźnioną, a zatem należy ją odrzucić jako niedopuszczalną, bez potrzeby rozpatrywania pozostałych zarzutów niedopuszczalności podniesionych przez Komisję.
- 67 Z całości powyższych rozważań wynika, że niniejszą skargę należy odrzucić w całości jako niedopuszczalną, a zatem nie należy uwzględniać złożonego przez skarżącą wniosku o zastosowanie środka organizacji postępowania, który stał się bezprzedmiotowy.

W przedmiocie kosztów

- 68 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem Komisji należy ją obciążyć kosztami.

Z powyższych względów

SĄD (piąta izba)

postanawia, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.**

- 2) **Skarżąca zostaje obciążona własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez Komisję.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 21 listopada 2005 r.

Sekretarz

E. Coulon

Prezes

M. Vilaras